

Dkt. Gary Yates, Yeremia, Hotuba ya 12, Yeremia 7, Mahubiri ya Hekaluni

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huu ni Dkt. Gary Yates katika maelekezo yake kuhusu kitabu cha Yeremia. Huu ni kipindi cha 12, Yeremia 7, Mahubiri ya Hekaluni.

Katika kipindi chetu cha leo, tunaangalia sura ya 7 ya Yeremia na Mahubiri ya Hekaluni.

Ninapoendelea kusoma kitabu cha Yeremia, nakumbushwa kuhusu kocha kijana wa mpira wa kikapu wa chuo kikuu ambaye alitaka kuisitiza kwa timu yake umuhimu wa mchezo ujao. Aliwaambia, huu ndio mchezo muhimu zaidi ambao tumecheza msimu huu. Tatizo ni kwamba, kama kocha kijana, kufikia wakati walipocheza mchezo wao wa saba, alikuwa tayari amewaambia hivyo mara tano tofauti.

Ninapopitia kitabu cha Yeremia, najua kutakuwa na nyakati ambapo nasema, hii ndiyo sura ninayoipenda zaidi katika Yeremia, au labda hii ndiyo sehemu muhimu zaidi ya kitabu cha Yeremia. Lakini kwa namna fulani, Mahubiri ya Hekaluni katika Yeremia sura ya 7, kwa njia nyingi, yanajumuisha kile ambacho huduma ya Yeremia ilikuwa nacho. Kwa kweli, ujumbe huu ni muhimu sana kiasi kwamba kuna ujumbe kama huo katika sehemu ya pili ya kitabu, Yeremia sura ya 26, na wasomi wanajadiliana kuhusu kama huu ni ujumbe uleule au unaofanana.

Lakini katika sehemu zote mbili za kitabu, tuna ujumbe muhimu ambapo Yeremia anatangaza hukumu dhidi ya Hekalu. Tofauti kati ya vifungu hivi viwili ni kwamba Yeremia 7 itazingatia zaidi maudhui ya mahubiri. Yeremia 26 itazingatia zaidi mwitikio wa hadhira na mwitikio wa mahubiri hayo.

Kwa hivyo, tutaanza kwa kutazama tu mahubiri, na ningependa kuanza kwa kusoma kifungu hicho. Katika historia ya kanisa, tunasherehekea mahubiri kadhaa maarufu kama vile *Sinners in the Hands of an Angry God* ya Jonathan Edwards au *What Think Ye of Christ* ya George Whitefield? Katika historia ya Marekani, tunasherehekea hotuba kama vile *I Have a Dream* ya Martin Luther King. Kwa namna fulani, kama unavyomfikiria Yeremia, hii ndiyo mahubiri ambayo Yeremia anajulikana zaidi kwayo.

Hili ndilo linaloelezea tena huduma yake. Huu ndio ujumbe. Yeremia sura ya 7. Neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Bwana.

Simama langoni mwa nyumba ya Bwana, hubirini neno hili hapo, mkisema, Sikieni neno la Bwana, enyi nyote watu wa Yuda, mnaoingia kwa malango haya ili kumwabudu Bwana. Bwana wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, Rekebisheni

njia zenu na matendo yenu, nami nitawaacha mkae mahali hapa; msiamini maneno haya ya udanganyifu.

Hili ni hekalu la Bwana, hekalu la Bwana, hekalu la Bwana. Kwa maana mkirekebisha njia zenu na matendo yenu kweli, na mkitenda haki ninyi kwa ninyi, msipowaonea wageni, yatima, au mjane, au kumwaga damu isiyo na hatia mahali hapa, na msipowafuata viongozi wengine kwa madhara yenu wenyewe, basi, na tunaona hili ikiwa basi, muundo wa masharti uliowekwa hapa, basi nitawaacha mkae mahali hapa, katika nchi niliyowapa baba zenu milele. Tazama, mnatumainia maneno ya udanganyifu bila faida.

Je, mtaiba, mtaua, mtafanya uzinzi, mtaapa kwa uongo, mkamtolea Baali uvumba, na kuifuata miungu mingine ambayo hamkuijua? Kisha mje mkasimame mbele zangu katika nyumba hii, iitwayo kwa jina langu, mkaseme, Tumeokolewa, lakini tutaendelea kufanya machukizo haya yote. Je, nyumba hii, iitwayo kwa jina langu, imekuwa pango la wanyang'anyi machoni penu? Tazama, mimi mwenyewe nimeiona, asema Bwana. Nendeni sasa mahali pangu palipokuwa huko Shilo, nilipoweka jina langu hapo mwanzo, mkaone nilichokitenda kwa sababu ya uovu wa watu wangu, Israeli.

Na sasa, kwa sababu mmefanya mambo haya yote, asema Bwana, na niliposema nanyi kwa bidii, hamkusikiliza, na nilipowaita, hamkujibu, nitaitenda nyumba ile inayoitwa kwa jina langu, ambayo mnaitumainia, na mahali pale nilipowapa ninyi na baba zenu, kama nilivyowatendea Shilo; nami nitawatupa ninyi mbali na macho yangu, kama nilivyowatupa ndugu zenu wote, wazao wote wa Efraimu.

Sasa, nadhani sote tunaelewa kiasi cha ajabu cha ujasiri kilichohitajika kwa Yeremia kuhubiri mahubiri haya, kuwatangazia watu kwamba Mungu ataharibu nyumba yake mwenyewe, na kuharibu Yerusalemu. Katika sura ya 26, tunapona mwitikio wa hadhira, haishangazi. Mwitikio wa kwanza wa watu, viongozi wa kiroho waliopo kusikia ujumbe huu, ni kwamba mtu huyu anastahili kufa.

Na naamini sababu ya hilo ni kwamba, katika akili zao, kutamka hukumu juu ya nyumba ya Mungu ni aina ya unabii wa uongo. Hii ni nyumba ya Mungu. Mungu ameahidi kuilinda.

Mungu ameahidi kuwapo pamoja na watu wake ili nabii asimame na kusema, Mungu ataharibu hili. Katika akili zao, katika uelewa wao wa agano, ambalo limekuja kumaanisha dhamana kamili ya ulinzi, hilo ni kufuru. Ni unabii wa uongo.

Kwa hivyo, Yeremia anastahili kufa. Nadhani tunaelewa ujasiri uliohitajika kuhubiri ujumbe huu zaidi kidogo na imani hiyo ya uwongo ilitoka wapi tunapoelewa maana ya hekalu kwa Israeli. Sasa, kama ningeweza, nikifikiria kidogo tu kuhusu theolojia ya hekalu, ningependa kurudi nyuma kabisa kwenye kitabu cha Mwanzo.

Na Adamu na Hawa wanapokuwa katika Bustani ya Edeni, kwa namna fulani, bustani si bustani tu. Bustani ni mahali patakatifu kwa sababu ni mahali ambapo wanakutana na Mungu. Inatuambia katika Mwanzo sura ya tatu kwamba Mungu angetembea nao na kukutana nao wakati wa baridi ya mchana.

Na muhimu zaidi kuliko mambo yote waliyofurahia bustanini ilikuwa ukweli kwamba uwepo wa Mungu ulikuwepo. Hata hivyo, Adamu na Hawa walipotenda dhambi, walipoteza ushirika huo na Mungu. Walipoteza uwepo huo.

Makerubi walikuwa wamesimama kwenye lango la bustani. Hawakuruhusiwa tena kuingia. Na kwa hivyo tunafika mwisho wa sehemu hiyo ya Mwanzo, na tunauliza swali, je, bado itawezekana kwa watu kutembea na Mungu na kuwa na ushirika naye? Naam, tunapitia sura kadhaa katika moja ya nasaba, na tunatambulishwa kwa mtu anayeitwa Henoko.

Na katika watu wote wanaozaliwa na kuzaa watoto na kufa na aina hii ya masimulizi ya kurudiarudia ya maisha na kifo, inatuambia kuhusu Henoko, kwamba Henoko alitembea na Mungu. Na kisha siku moja Henoko hakuwepo tena kwa sababu Mungu alimchukua pamoja naye. Kwa hivyo, uwezekano bado upo.

Mungu anawafikia wanadamu walioanguka, nao wanaweza kutembea na Mungu. Tutamwona Ibrahimu. Mungu anamwambia, tembea mbele yangu na uwe bila lawama.

Lakini Mungu anapowaita Israeli kama watu wake wateule, sababu ya kuwaleta katika nchi ya ahadi ni ili waweze kufurahia uwepo wake na kuishi katika ushirika naye. Tunasoma kifungu kuhusu kusudi la Mungu kuwaleta Israeli katika nchi ya ahadi katika Kutoka sura ya 15, mstari wa 17. Na Musa anasema, utawaleta na kuwapanda juu ya mlima wako, mahali pale, Ee Bwana, ulipopafanya kuwa makao yako, patakatifu, Ee Bwana, ambapo mikono yako imepaweka.

Kwa hivyo, tunapofikiria nchi ya ahadi, tunafikiria nchi inayotiririka maziwa na asali. Tunafikiria nchi yenye utajiri mwingi, lakini pia tunahitaji kuelewa kwamba nchi ya ahadi ilikuwa mahali patakatifu. Na kama vile bustani ya Edeni ilivyokuwa hekalu ambapo Adamu na Hawa wangeweza kukutana na Mungu.

Nchi ya ahadi pia ingekuwa mahali patakatifu ambapo Mungu angeweza kukaa na watu wake, na wangeweza kufurahia ushirika naye. Mambo ya Walawi 26 mstari wa 11 unasema kwamba Mungu atatembea kati ya watu wake. Na tunasikia mwangwi katika Bustani ya Edeni, Henoko akitembea na Mungu, Ibrahimu, tembea mbele zangu na uwe bila lawama.

Maskani na hekalu, mahali ambapo Mungu huchagua kuweka jina lake, kama ilivyoielezwa katika Kumbukumbu la Torati sura ya 12, ni mahali ambapo Mungu atatembea kati ya watu wake. Sio tu nyumba ya ibada. Sio tu mahali ambapo watu huja kukusanyika.

Hapa ni makao ya Mungu. Hapa ni nyumba ya Mungu. Zaidi ya hayo, hekalu na maskani, Sanduku la Agano lililopo, mahali patakatifu, pia vinawakilisha mahali pa Mungu pa utawala.

Neno hekalu, kwa kweli, linamaanisha tu, heikal ni neno, linamaanisha nyumba kubwa. Na linaweza kumaanisha hekalu au jumba la kifalme. Sanduku la Agano linawakilisha kiti cha miguu cha kiti cha enzi cha mbinguni cha Mungu.

Kwa maana fulani, hekalu ni mahali ambapo mbingu na dunia hukutana, na Mungu hukaa mbele ya watu wake. Kabla ya hekalu kujengwa, hema ni mahali ambapo nyumba ya Mungu iko. Na kuna vituko na sauti na harufu na chakula na mwanga, vitu ambavyo watu wanaweza kuona na kuelewa. Mungu anaishi katikati yetu.

Kwa kuwa Israeli wako jangwani na wamepiga kambi, hema iko katikati kwa sababu Mungu anatawala katikati ya watu wake. Na kwa hivyo, Israeli ina Mungu kama jirani yao wa karibu. Na hekalu, tena, si jengo kubwa tu kama moja ya makanisa yetu makubwa.

Hekalu linawakilisha makao ya Mungu. Na katika Kumbukumbu la Torati sura ya 12, tena, hapa ndipo mahali ambapo Mungu amechagua kuweka jina lake. Na kwa hivyo, kama Yeria anavyosimama na kusema, Mungu yuko tayari kuharibu mahali hapa. Kwa maana fulani, inapindua theolojia hii yote ya hekalu ambayo tunayo kupitia Agano la Kale.

Mungu pia alikuwa ameahidi kutokana na uwepo wake miongoni mwa watu kwamba kulikuwa na baraka ambazo wangepurahia kuwa na Mungu kama jirani yao wa karibu. Zaburi ya 46 ni zaburi ya Sayuni inayosherehekea usalama ambao Mungu huwapa watu wake kwa sababu ya uwepo wake. Na katika Zaburi ya 46, tukifikiria kuhusu Bwana akikaa katikati ya watu wake huko Yerusalemu, hapa kuna baraka ya uwepo wa Mungu na usalama wa Mungu ambao watu wanafurahia kwa sababu hiyo.

Mwanzoni mwa zaburi, inasema, Mungu ndiye kimbilio letu na nguvu yetu, msaada utakaonekana tele wakati wa mateso. Mwishoni mwa zaburi, inasema hivi: Bwana wa majeshi yu pamoja nasi. Mungu wa Yakobo ndiye ngome yetu.

Kwa hivyo, watu wa Yuda, kama Yeria anavyohubiri mahubiri, hawana tu theolojia ya hekalu, bali pia theolojia ya hekalu na Sayuni ambapo Mungu ameahidi kwamba yeye ndiye kimbilio lao. Yeye ndiye chanzo chao cha usalama. Na huyu hapa Yeria

akiingia katikati yao na kugeuza mila hizo na kusema, Mungu hatakuwa chanzo cha usalama kwenu.

Mungu atakuhukumu na kuharibu mahali pake palipoitwa kwa jina lake. Katika zaburi hii, katika Zaburi ya 46, watu wanasema kwamba maafa yoyote yatakayotokea maishani mwetu, tunajua kwamba kwa sababu ya uwepo wa Mungu, tuko salama kabisa. Kwa hivyo, zaburi inaendelea kusema, kwa hivyo, hatutaogopa ingawa dunia itaanguka.

Ingawa milima itahamishwa katikati ya bahari, ingawa maji yake yananguruma na kutoa povu, ingawa milima inatetemeka kwa sababu ya mawimbi yake, wanafikiria dhoruba, na si dhoruba yoyote tu, bali tetemeko la ardhi au tsunami inayotikisa dunia nzima, na milima na bahari zinanguruma na kutoa povu. Na bado, kuna sehemu moja duniani kote ambayo ni salama.

Kuna kimbilio la dhoruba ambalo ni la amani kabisa na hilo ni uwepo wa Mungu huko Yerusalemu. Na katika mstari wa nne wa Zaburi 46, kuna mto ambao vijito vyake vinaufurahisha mji wa Mungu, makao matakatifu ya Aliye Juu Zaidi. Na kwa hivyo, katika mistari ya awali, tunawazia maji haya yenye ghasia yanayoitikisa dunia nzima.

Lakini huko Yerusalemu, katika kimbilio la dhoruba, mahali pekee duniani kote ambapo ni salama, mji huu mdogo wa Yerusalemu, kuna kijito hiki cha utulivu kinachopita humo. Kijito cha Gihoni, ambacho kilikuwa chanzo cha maji kwa Yerusalemu, kinawakilisha uwepo wa Mungu. Na kwa sababu ya uwepo wake, watu wa Yerusalemu wako salama kabisa.

Hata kama kuna dhoruba inayoivunja dunia, tuko salama kwa sababu ya usalama wa Mungu. Kisha Zaburi ya 46 inawazia hali nyingine ya mkazo. Kwa kweli, mambo mawili mabaya zaidi ambayo yanaweza kutokea ni dhoruba ambayo ingeitikisa dunia, janga la asili, tetemeko la ardhi, na tsunami; janga la pili kubwa zaidi ambalo wangeweza kupata katika ulimwengu wa kale lingekuwa uvamizi wa jeshi la adui.

Na Zaburi ya 46 inasema, Mataifa yanaghadhibika, falme zinatikisika, anatoa sauti yake, dunia inayeyuka. Maneno yale yale yanayotumika kuelezea kutetemeka kwa milima au mngurumo wa maji sasa yanatumika kufikiria majeshi ya adui yatakayoshambulia Yerusalemu. Na jibu la hilo ni, Bwana wa majeshi yuko pamoja nasi.

Mungu wa Yakobo ndiye ngome yetu. Mtunga Zaburi anasema Mungu yu katikati yake. Haitatikisika.

Mungu atamsaidia asubuhi itakapopambazuka. Kwa hivyo, fikiria, ndio, ikiwa Yerusalemu itashambuliwa na jeshi la adui, Mungu atakuwa pale asubuhi kuwaokoa watu wake. Mtunga-zaburi anamalizia kwa kusema, Njoni mtazame matendo ya

Bwana, jinsi alivyoleta ukiwa na uharibifu duniani. Anakomesha vita hadi mwisho wa dunia. Anavunja upinde. Anavunja mkuki. Anachoma magari kwa moto. Tulia na ujue kwamba mimi ni Mungu. Nitatukuzwa kati ya mataifa. Nitatukuzwa duniani. Bwana wa majeshi yuko pamoja nasi.

Kwa hivyo, mtunga-zaburi anasema, Maafa mawili mabaya zaidi ambayo unaweza kufikiria yakitokea, Dhoruba inayotikisa dunia au uvamizi wa adui, Mungu atatulinda.

Na uwepo wa Mungu Yerusalemu nyumbani kwake ni kama kijito tulivu kinachotoa ulinzi wa dhoruba wakati maji mengine yote ya dunia yanavuma na kutoa povu. Sasa , Zaburi ya 46 si mahali pekee panapotupa hakikisho hili. Zaburi ya 48, wimbo mwingine wa Sayuni, unasema hivi: Bwana ndiye mkuu na wa kusifiwa sana katika mji wa Mungu wetu.

Mlima wake mtakatifu, ulioinuka vizuri, ni furaha ya dunia yote. Mlima Sayuni ulioko kaskazini ya mbali, mji wa mfalme mkuu. Ndani ya ngome zake, Mungu amejifanya kuwa ngome.

Kwa hivyo, Sayuni ni mji wa Mungu. Ni mzuri katika mwinuko wake. Na Sayuni inaelezewa hapa kama mlima mrefu.

Ingawa kama umewahi kufika huko, unajua kwamba Mlima Sayuni unaonekana zaidi kama kilima kwetu. Na Zaburi 48 inasema, Kwa maana tazama, wafalme walikusanyika. Walikuja pamoja.

Mara tu walipoiona, walishangaa, wakaingiwa na hofu, na kukimbia.

Kutetemeka kuliwashika huko. Huzuni ya mwanamke aliye katika utungu wa kuzaa. Kwa upepo wa mashariki, ulivunja meli za Tarshishi.

Kama tulivyoona, ndivyo tulivyosikia katika mji wa Bwana wa majeshi, katika mji wa Mungu wetu, ambao Mungu ataufanya imara milele. Na hivyo, Zaburi ya 48, kama vile Zaburi ya 46, inawazia mji wa Yerusalemu chini ya mashambulizi ya adui. Na Mungu, kwa upepo wake wenye nguvu wa mashariki, analiangamiza jeshi hilo.

Tunaweza kuangalia Zaburi ya 76 na kitu kile kile. Zaburi nyingine ya Sayuni. Mungu atawashinda maadui watakaoshambulia Sayuni.

Kwa hivyo, jifikirie kama Mwisraeli, kama mtu anayeishi Yerusalemu, akija mwaka 609 kumsikiliza Yeremia akihubiri na kusikia ujumbe wake. Mungu anajiandaa kuharibu nyumba yake. Na kuna mtengano huu wa kiakili kati ya, subiri kidogo, Yeremia 7, Mahubiri ya Hekaluni.

Na mila zetu kuhusu Zaburi 46, Zaburi 48, Zaburi 76, imani yetu kwamba Hekalu ni nyumba ya Mungu, Nchi Takatifu yenyewe ni patakatifu. Tunafanya nini na hili? Zaidi ya hayo, mila ya Sayuni katika Israeli haikuwa nyimbo tu. Na nakumbuka nikiwa shule ya upili, wakati mwingine tulikuwa na mikutano ya pongezi na tungeimba wimbo wa mapigano shuleni.

Na Ijumaa usiku, tungepoteza 48 bila mafanikio. Wakati mwingine, nyimbo hazina maana yoyote. Lakini hizi si nyimbo tu.

Hizi ni ahadi kutoka kwa Mungu. Na zaidi ya hayo, hizi ni nyimbo ambazo zimethibitishwa na matukio ya kihistoria. Na katika wakati wa Yeremia, anapohubiri ujumbe huu mwaka wa 609 KK, kuna jambo lililotokea karibu miaka mia moja kabla ya hapo, ambalo tena linaonekana kuwa halina uhusiano wowote na kile ambacho Yeremia anahubiri.

Wakati wa Isaya, mmoja wa manabii wengine wakuu, mnamo 701 KK, jeshi la Ashuru lilivamia Yuda. Mfalme wa Ashuru anasema kwamba aliteka miji 46 huko Yuda na kumnasa Hezekia kama ndege kwenye kizimba. Tena, tuna uthibitisho wa hili nje ya Biblia yenyewe.

Kisha Senakeribu na majeshi yake, wanateka mji wa Lakishi ulio umbali wa maili 25 na ambao ulibuniwa kama kinga ya Yerusalemu. Na mfalme alivutiwa sana na hilo kiasi kwamba alipamba kuta za jumba lake la kifalme kwa njia ambazo alishinda na kuzingira mji. Kisha anaelekea Yerusalemu.

Senakeribu na jeshi la Ashuru waliuzingira mji wakiwa na wanajeshi 180,000. Nao walikuja kwa Hezekia na wanadiplomasia wake, na wakatuma barua wakidai kujisalimisha kabisa kwa jiji la Yerusalemu. Nao wanasema, msimwamini na msiamini kwamba Mungu wenu mnayemwabudu, Bwana wa Israeli, haamini kwamba ataweza kuwaokoa ninyi zaidi ya miungu mingine yote ilivyoweza kuwaokoa watu wao kutoka kwetu.

Hezekia, kwa wakati huu, yuko katika hali ngumu. Nifanye nini? Akiwa mfalme amejaribu kutatua hili kwa njia zote za kisiasa na kijeshi ambazo angeweza kufikiria. Lakini sasa, anachofanya ndicho jambo bora zaidi ambalo angeweza kufanya.

Anamwendea Bwana na kumtumaini. Na anachukua barua hii ambayo mfalme wa Ashuru alikuwa ameandika, akimkufuru Mungu na kusema kwamba Bwana hangeweza kuwalinda Israeli. Anaiweka mbele ya Bwana hekaluni.

Na anasema, Mungu wangu, nataka usome haya. Nataka usikie kile mfalme wa Ashuru anasema kukuhusu na kwamba huwezi kutuokoa. Na Mungu wangu, tusaidie.

Tuko katika shida. Na kutokana na hilo, Mungu anajibu maombi ya Hezekia. Mungu anamwokoa mjini.

Isaya anamjia Hezekia na ujumbe. Kwa sababu ya imani yako, kwa sababu umemtumaini Bwana kwa sababu umejinyenyekeza na kuomba msaada wa Mungu na kumtumaini yeye pekee, Mungu ataokoa Yerusalemu. Na mfalme wa Ashuru, pamoja na majeshi yake yote, hatapiga risasi hata moja katika mji huu.

Na kwa muujiza, Biblia inatuambia kwamba malaika wa Bwana alitoka katikati ya usiku, akaleta uharibifu mkubwa kwa jeshi la Ashuru, na Senakeribu akapanda farasi wake na kurudi. Na jiji la Yerusalemu mnamo 701 KK liliokolewa kimiujiza. Kwa hivyo Yeremia anapowajia watu wa Yuda mnamo 609, karibu miaka mia moja baadaye, watu wameamini katika kutokuvunjwa kabisa kwa Sayuni.

Tuna zaburi. Tuna mistari ya Biblia. Tunaweza kukuonyesha.

Mungu anawashinda maadui wanaoshambulia Yerusalemu. Tuna ushahidi wa kihistoria. Tazama kile ambacho Bwana amefanya kwa niaba ya Yerusalemu hapo awali.

Tazama jinsi alivyoikomboa mji. Na katika siku za mwisho za mgogoro wa Babeli, tutamwona Sedekia akija na kumwomba Yeremia, atumbee, ili Bwana afanye moja ya matendo yake ya ajabu. Na nadhani kweli kwamba tendo la ajabu analozungumzia hapo labda kutakuwa na ukombozi mwingine wa aina ya Hezekia.

Yeremia anachukua mawazo hayo yote. Anachukua mila hiyo. Anachukua tukio hilo la kihistoria na analigeuza kichwa chini.

Na anasema, Mungu hahakikishii kabisa kwamba atalinda jiji la Yerusalemu. Kwa kweli, katika hali hii ya kama-basi, lazima uchague uzima au kifo; Yeremia atasema kwamba usalama wa Yerusalemu unategemea uaminifu wako kwa Mungu. Walikuwa wamekuza uelewa wa agano ambalo kwa kweli lilikuwa aina ya dhana.

Kwa sababu dhana yao ilikuwa, Mungu atakuwapo kwa ajili yetu kila wakati. Mungu atatutunza kila wakati, haijalishi ni nini. Sisi ni watu wateule wa Mungu.

Mungu amehakikisha kabisa kwamba atatubariki. Walichokuwa wamesahau ni mambo mengine muhimu katika mila yao pia. Yeremia hakanushi Zaburi 46.

Yeremia hakatai Zaburi hizi zingine za Sayuni, Zaburi 48 na Zaburi 76. Yeremia hakatai wazo la hekalu na uwepo wa Mungu kuwepo hapo. Anawakumbusha mambo kuhusu mila zao ambayo wameyapuuza kwa urahisi.

Kumbuka, theolojia ya hekalu ilikuwa ikisema kwamba Mungu alikuwa jirani wa Israeli. Waliamini kwamba Mungu alikuwa kila mahali, lakini pia waliamini kwamba kwa njia ya pekee, Mungu alikuwa amechagua uwepo wake uwe Yerusalemu na ili watu waweze kufurahia hilo. Na mara tatu kwa mwaka watu walipofanya hija kwenda Yerusalemu ili wawe mbele za Mungu, ilikuwa raha na furaha na uzoefu mkubwa zaidi ambao unaweza kuwa nao maishani.

Mtungua Zaburi anasema mahali pamoja, siku moja katika nyua zako ni bora kuliko maelfu mahali pengine. Lakini walichosahau ni kuwa mbele za Mungu, kufurahia baraka na ulinzi wa Mungu huweka majukumu na wajibu juu yako. Zaburi hazifundishi tu kwamba Mungu ni ngome ya Sayuni, Zaburi hazifundishi tu kwamba uwepo wa Mungu ni kama mto unaotiririka kwa amani kupitia jiji la Yerusalemu, Zaburi pia zinatukumbusha kwamba kuna majukumu na mahitaji yaliyowekwa kwa wale wanaokuja mbele za Mungu.

Kwa vile watu wangukuja kuabudu nyakati mbalimbali, tunaona Zaburi kama Zaburi 15 na Zaburi 24 ambazo zinaelezwa kama ibada za kuingilia. Ni nani anayeweza kuingia katika nyumba ya Bwana? Ni nani anayeweza kuingia katika uwepo wa Mungu? Na jibu katika Zaburi hizo, na labda watu au kuhani angeuliza swali hilo na watu au kuhani angejibu, ni nani aliye na haki ya kuingia katika uwepo wa Mungu? Wale walio na mikono safi na moyo safi na ambao wamefanya mambo yanayompendeza Mungu. Kabla ya kuingia katika uwepo huu, elewa majukumu ambayo unaweka juu yako.

Wazo kwamba Mungu angewalinda watu wake katika Zaburi, kwamba alikuwa ngome, kwamba majeshi ya adui yatakapokuja Yerusalemu, angewavunja kama upepo. Na kuna sehemu zingine katika Zaburi zinazosema kwamba ulinzi unategemea imani ya watu. Katika Zaburi ya 20, watu wanapojiandaa kwenda vitani, wengine wanaamini magari ya vita na wengine wanaamini farasi, lakini sisi tunaliamini jina la Bwana Mungu wetu.

Kufurahia ulinzi huo kulimaanisha kukataa vitu vingine vyote ulivyoviamini: nguvu zako za kijeshi, farasi wako, magari yako ya vita, na mapatano yako na Misri. Watu wa siku za Yeremia hawakuwa wametimiza sharti hilo. Ni nani anayeweza kukaa katika nyumba ya Bwana? Watu wa siku za Yeremia, ambao walikuwa na mikono safi na moyo safi, hawakutimiza sharti hilo.

Hezekia mnamo 701 KK alikuwa ameokolewa tu. Jiji la Yerusalemu liliokolewa tu kwa sababu alimgeukia Mungu kwa imani kamili. Jiji hilo liliokolewa tu kwa sababu Hezekia, aliposikia maonyo ambayo Mika alikuwa amehubiri kuhusu Yerusalemu kuharibiwa na kuwa rundo la vifusi, alilichukulia neno hilo kwa uzito na akatenda ipasavyo.

Hilo halikutokea katika siku za Yeremia. Kwa hivyo kile ambacho Yeremia atafanya katika mahubiri haya katika Yeremia sura ya saba ni kwamba atabatilisha imani yao ya uongo kwamba Mungu angewalinda bila kujali hali. Turudi kwenye Yeremia sura ya saba na najua ilichukua muda kuweka msingi hapo, lakini huo ndio muktadha wa kinachoendelea.

Huo ndio mzozo wa kiitikadi nyuma ya ujumbe huu. Katika sura ya nane mstari wa 11, tunapata wazo la watu na uelewa wao wa agano kwamba Mungu angewalinda bila kujali hali. Kwa kweli, kulikuwa na manabii wa uongo waliokuwa wakitangaza ujumbe huu.

Katika Yeremia 8 mstari wa 11, inasema, manabii hawa wa uongo wameponya jeraha la watu wangu kwa upole wakisema, amani, amani, wakati hakuna amani. Kwa hivyo, kulikuwa na manabii wa uongo; ndio waliokuwa wakiendeleza wazo hili kwamba Mungu atakulinda iweje. Na kwa hivyo tena, nikijiweka akilini mwa raia wa Yerusalemu siku hii maalum, ninataka kumsikiliza nani? Nabii anayesema, tazama, usijali, hii ni nyumba ya Mungu, hii ni mji wa Mungu, Mungu atakulinda.

Acha nikupeleke kwenye mistari ya Biblia ambayo ingekuonyesha hilo. Au ninataka kumsikiliza nabii anayesema, Mungu anajiandaa kuinua mahali hapa? Kwa hivyo, Yeremia ana kazi ngumu sana ya kufanya hapa.

Kimsingi, anapaswa kuwashawishi watu kwamba mtazamo wao kuhusu agano si sahihi. Na tena, kama ilivyo katika sura ya 2, Yeremia anapowashutumu kuwa kahaba, na anajihusisha na mzozo huu, unawashawishije watu kuamini kitu ambacho kinapingana kabisa na kila kitu wanachoamini? Hiyo ndiyo kazi inayomkabili Yeremia katika sura ya 7. Kwa hivyo, ninachotaka kuangalia hapa ni kidogo kuhusu mkakati wake wa balagha ni upi? Anahubirije ujumbe huu na Bwana anamsaidiaje kubuni hili? Jambo la kwanza ninalogundua ni kwamba ujumbe unaanza vyema sana. Na kuna fursa halisi mwanzoni mwa ujumbe huu, na wana fursa halisi ya kubadilisha njia zao.

Kuna tumaini linalotolewa hapa. Na kwa kweli, licha ya mamia ya miaka ya kutotii, licha ya historia ya hivi karibuni, ujumbe huu unaanza vyema sana. Unasema, rekebishani njia zenu na matendo yenu, nami nitawaruhusu mkae mahali hapa.

Kwa hivyo, Bwana hatangazii tu uharibifu hapa. Anawapa fursa halisi ya kutubu, kubadilisha njia zao, na kupata baraka za Sayuni zilizoelzwa katika Zaburi za Sayuni. Mstari wa 5 hadi 7, ikiwa kweli mtarekebishani njia zenu na matendo yenu na ikiwa kweli mtafanya haki ninyi kwa ninyi, ikiwa hamtawadhulumu wageni, yatima au mjane, inaendelea kusema katika mstari wa 7, ndipo nitawaacha mkae mahali hapa katika nchi niliyowapa baba zenu milele.

Kwa hivyo, kuna msisitizo chanya mwanzoni. Wana nafasi halisi ya kutubu, kubadilisha njia zao, kuepushwa na hukumu. Ni sawa kabisa na tulichokiona nyuma katika sura ya 3, pamoja na miito inayojirudia, kurudi kwa Bwana, shub .

Na nabii anaposema, kama utarekebisha njia zako, kama utabadilisha njia zako, Mungu atakuruhusu. Ni kitu kile kile. Una nafasi halisi ya kutubu.

Ujumbe katika Yeremia 7 katika mahubiri haya ya hekaluni unakuwa hasi mwishoni, wakati inakuwa dhahiri kwamba watu hawataitikia. Sawa.

Jambo la pili ambalo Yeremia atafanya kimatamshi ni kuwakumbusha majukumu yao ya agano. Angalia, huwezi kutazama agano na kufikiria baraka tu. Agano na Mungu huwa na ahadi na wajibu kila wakati.

Na kwa hivyo, Yeremia atasisitiza na kutoa wito kwa Amri Kumi. Amri Kumi zinazofupisha kwa Israeli, wajibu wao kwa Mungu na kwa kila mmoja. Na kama tulivyosema katika video iliyopita, kile Bwana atakachofanya hapa ni kwamba anachukua Amri Kumi na anabadilisha mpangilio.

Katika mstari wa 9, je, mtaiba, mtaua, mtafanya uzinzi, mtaapa kwa uongo? Hizo ni amri tano za mwisho zinazohusu, au amri sita za mwisho zinazohusu majukumu ya Israeli kwa kila mmoja. Na kisha atasema, mkamtotee Baali sadaka, mkafuate miungu mingine ambayo hamjaijua. Hiyo inarejelea sehemu ya kwanza ya amri zinazozungumzia wajibu wao kwa Mungu.

Na anazigeuza ili kuisitiza umuhimu wa majukumu yao ya kijamii kwa sababu, katika Yuda, hiyo ndiyo sehemu maalum ya agano hili ambayo wameiacha. Kwa hivyo hiyo ndiyo mkakati wa pili. Atawakumbusha moja kwa moja maneno ya Musa.

Musa alikuwa amewaonya watu kwamba ikiwa wangeasi, laana za agano zingekuja. Yeremia anasema, mmeasi. Laana za agano ziko hapa.

Kumbuka kile Mungu alichokuomba ufanye. Jambo la tatu ambalo Yeremia atafanya kwa ufanisi mkubwa ni kwamba, kama alivyofanya katika sura ya 2, atanukuu maneno ya watu yanayoakisi kujiamini kwao kwa uongo. Na katika mstari wa 4, usitegemee maneno haya ya udanganyifu.

Hili ni hekalu la Bwana, hekalu la Bwana, hekalu la Bwana. Sasa, tunachopaswa kufikiria hili ni kwamba hili ndilo kauli mbiu yao. Linajumuisha kweli.

Na marudio matatu ya hili kwa Kiebrania yamekusudiwa kutoa msisitizo tu. Kama vile wakati maono ya Bwana ambayo Isaya aliona, mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu ni Bwana Mungu Mwenyezi. Uthibitisho chanya.

Hapa kuna uthibitisho hasi wa imani yao ya uongo. Hekalu la Bwana, hekalu la Bwana, hekalu la Bwana, imani hii ya uongo kwamba Mungu angewalinda bila kujali hali. Yeremia anageuza hilo juu chini.

Sasa, unakumbuka Ezekieli ni mtu wa wakati mmoja na nabii Yeremia? Unakumbuka jinsi anavyobatilisha imani yao ya uongo katika hekalu? Anaona maono katika Ezekieli sura ya 8 hadi 11, ambapo utukufu wa Bwana unaowakilisha uwepo wa Mungu unainuka katika patakatifu. Unatoka mahali patakatifu. Unaenda kwenye kizingiti cha hekalu.

Inaelekea kwenye lango la mashariki la mji, na kisha inaondoka kabisa. Utukufu wa Mungu umeondoka kwenye jengo. Na kwa namna fulani, kile kilichokuwa kikifanya ni kusema unatumaini uwepo wa ulinzi wa Mungu ili akuokoe kutoka kwa jeshi la Babeli.

Ezekieli anasema Mungu hayupo. Amekuacha. Amekutoa hukumuni.

Unachokiona katika Zaburi 46 kuhusu Bwana kuwa ngome yako na kimbilio lako, hayupo tena. Na kwa namna fulani, anachofanya Yeremia ni kitu kile kile. Uwepo wa Mungu hauhakikishi ulinzi wako.

Katika mstari wa 10, tumaini la uongo linaonyeshwa katika nukuu ya watu. Wanakuja mbele za Bwana. Wametenda dhambi hizi zote.

Wanasimama mbele zake. Na katika wakati wao wa ibada, wanasema, tumekombolewa. Tunaamini kwamba Mungu atatuokoa.

Kwa hivyo, nukuu hizi katika mstari wa 4 na mstari wa 10, hekalu la Bwana, hekalu la Bwana, na mstari wa 10, tumekombolewa. Ni ukumbusho kwamba watu wameweka tumaini lao katika kitu ambacho hakitafanya kazi. Jambo la nne ambalo Yeremia atafanya, tena, sawa na kile tulicho nacho katika sura ya pili, ni kwamba nabii tena atatumia maswali ya balagha.

Na hili hapa swali la balagha. Tena, swali la balagha si swali la balagha tu. Limeundwa kutufanya tufikiri.

Je, mtaiba, mtaua, mtafanya uzinzi, mtaapa uongo, mtatoa sadaka kwa Baali, kisha mtaingia nyumbani mwa Mungu na kusema, Mungu atatulinda? Je, kweli mnafikiri hilo litafanya kazi? Na linapoelezwa hivyo, watu wanaelewa wazi kwamba huu ni uelewa mbaya wa Mungu. Swali la balagha linalohusiana katika mstari wa 11: je, nyumba hii, inayoitwa kwa jina langu, imekuwa pango la wanyang'anyi machoni mwenu? Je, mnafikiri kwamba Mungu mtakatifu wa Israeli, ambaye hajachafuliwa na dhambi kwa njia yoyote, mnafikiri kwamba ataruhusu nyumba yake igeuzwe kuwa maficho ya wahalifu? Tena, swali linapoulizwa kwa njia hiyo, wangewezaje kufikiria

hivyo? Mbinu nyingine ya balagha ya Yeremia ni kwamba nabii atawakumbusha moja kwa moja kwamba hekalu ni nyumba ya nani hasa. Na katika mstari wa 10, Bwana anasema, hii ni nyumba yangu, inayoitwa kwa jina langu.

Na usemi huo, unaoitwa kwa jina langu, unaonyesha umiliki halali. Hii si nyumba ya mfalme. Hii si nyumba ya Yuda.

Hawa si raia wa... Hii ni nyumba ya Mungu. Na wanapoichafua nyumba hiyo kwa mtindo wao wa maisha na tabia zao, Mungu ana haki ya kuiharibu. Nabii Amosi alipopanda kwenda ufalme wa kaskazini kuhubiri dhidi ya mahali patakatifu hapo, mmoja wa makuhani katika patakatifu hapo katika Amosi sura ya 7 alimjia na kusema, kwa nini unahubiri dhidi ya patakatifu pa mfalme? Yeremia anakumbushwa kwamba hapa si patakatifu pa mfalme.

Hapa ni patakatifu pa Mungu na ni pake. Kisha nadhani labda mbinu bora zaidi ya balagha ambayo Yeremia atatumia katika sehemu hii ni kwamba Yeremia atatumia mifano na mifano kutoka historia yao ya zamani. Na moja wapo ya hayo, na labda mahali hapa hapakuvutia sana tulipokuwa tukisoma kifungu hicho, lakini moja ya mifano hiyo ni ukumbusho wa kile Mungu alichofanya huko Shilo katika mistari ya 12 hadi 14.

Na hivi ndivyo nabii anavyosema, nendeni sasa mahali pangu palipokuwa Shilo ambapo nilifanya jina langu likae hapo mwanzo na mwone nilichokifanya kwa sababu ya uovu wa watu wangu Israeli pale. Sawa, hebu tuzungumzie kuhusu Shilo kwa dakika moja. Shilo ilikuwa patakatifu pa Mungu tangu wakati wa ushindi hadi utawala wa kifalme.

Wakati wa waamuzi, hapo ndipo mahali ambapo maskani na patakatifu vilikuwa, na watu walikuja kuabudu. Mungu aliruhusu patakatifu huko Shilo kuharibiwa karibu na mwisho wa wakati wa waamuzi katika sura za kwanza za Samweli kwa sababu ya uasi wa viongozi wa kiroho na watu. Ni mfano mzuri sana hapo kwa sababu ni mahali ambapo uwepo wa Mungu ulikuwa umekaa hapo awali.

Lakini juu ya hayo, unaporudi kwenye hadithi hiyo katika Samweli, unagundua kwamba ni mahali pengine ambapo Israeli walikuwa na uelewa potofu kabisa wa uwepo wa Mungu. Wanaamini kwamba wanapoenda vitani dhidi ya Wafilisti, wakipeleka tu Sanduku la Agano vitani, Sanduku la Agano litawalinda kutokana na adui. Wamegeuza Sanduku la Agano, badala ya kitu ambacho ni uwakilishi wa utakatifu wa Mungu, wamegeuza kuwa hirizi ya bahati nzuri.

Wanaingia vitani, wanachukua hirizi yao ya bahati nzuri, na jambo la kushangaza na la kushangaza linalotokea hapo ni kwamba Wafilisti wanateka Sanduku, wanawashinda Israeli, na watu wa Israeli wanashindwa. Na aina hiyo hiyo ya kujiamini kwa uwongo iliyowafanya watu wafikiri, Mungu atawalinda bila kujali

chochote, ndiyo hasa iliyokuwa ikiwatia moyo watu ambao hawakuweza kuamini ujumbe wa Yeremia katika sura ya 7. Walikuwa wakirudi nyuma hadi 701 KK na kusema, angalia kile Mungu alichotufanyia wakati huo. Mungu atalinda Yerusalemu bila kujali chochote.

Yeremia anasema, subiri kidogo, kuna masomo ya historia ambayo umesahau. Turudi Shilo na tukumbuke kile Mungu alichofanya pale. Kuna kauli kuhusu Shilo na maelezo kuhusu Shilo ambayo tumepewa katika Zaburi 78 mistari ya 56 hadi 62.

Na sikiliza inavyosema hapo. Lakini walimjaribu na kumwasi Mungu Aliye Juu Zaidi . Hawakushika shuhuda zake, bali waligeuka na kutenda kwa hila kama baba zao.

Walijipinda kama upinde wa udanganyifu, kwa maana walimkasirisha kwa mahali pao pa juu, Wakamtia wivu kwa sanamu zao.

Mungu aliposikia haya, alikasirika sana, akawakataa Israeli kabisa. Aliacha maskani ya Shilo, hema alimoishi kati ya wanadamu, akawatoa watu wake mateka, na utukufu wake mkononi mwa adui.

Aliwatoa watu wake kwa upanga na akatoa ghadhabu yake kwa urithi wake. Hadi tutakapofikia marejeleo ya Shilo, namaanisha, hilo linaweza kuwa maelezo ya watu wa siku za Yeremia, hasa kilichotokea wakati huo ni kujiandaa kutokea katika siku zijazo. Pia inafaa kwa sababu wana wa Eli waliokuwa viongozi wa kiroho wapotovu wa siku hizo wakati sanduku lilipokuwa Shilo kwa njia nyingi walikuwa na jukumu la hukumu iliyowajia watu wa Israeli.

Vivyo hivyo katika siku za Yeremia, makuhani na manabii wafisadi wanaleta hasira na hukumu ya Mungu dhidi yao. Kwa hivyo, hii ni kinyume kabisa na jinsi wanavyobishana kuhusu 701.701, na ukombozi wa Mungu kwa Yerusalemu sio hadithi pekee katika Biblia.

Pia tuna ukumbusho wa Shilo. Katika Yeremia sura ya 715, mfano mwingine ambao Yeremia atatumia kitu kutoka katika historia yao ya hivi karibuni. Yeremia anasema, "...nami nitawatupa ninyi mbali nami kama nilivyowatupa ndugu zenu wote, wazao wote wa Efraimu." Kwa hivyo anawakumbusha kuanguka kwa ufalme wa Kaskazini.

Ukifikiri kwa sababu tu wewe ni watu wateule wa Mungu, huwezi kushindwa, huwezi kuhukumiwa, huwezi kuangamizwa. Tazama kilichowapata jamaa zako Kaskazini. Tukirudi kwenye sura ya 3, hapa katika Yeremia, tatizo ni kwamba, kwa namna fulani, Yuda ni mbaya kuliko Israeli kwa sababu hawajajifunza kutokana na mfano ambao Mungu aliufanya kwa Israeli.

Kwa hivyo huo ndio ujumbe. Hiyo ndiyo njia ya usemi ambayo Yeremia atawashawishi watu kwamba wanahitaji kubadilika. Lakini tunachokiona pia ni aina

gani ya mwitikio kwa ujumbe huo utakaokuwapo? Hatimaye, hiyo ndiyo itakayoleta tofauti.

Tunafika mahali ambapo tunatambua kwamba sauti kali ya ujumbe huu mwishoni inaonyesha kwamba watu hawakukubali, hawakuamini, na hawakuitikia kwa njia chanya ujumbe wa Yeremia. Na katika sura ya 7, mstari wa 16, tunapata jibu la kushangaza kutoka kwa Bwana hapa. Bwana anasema, kwa habari zenu, msiwaombee watu hawa, msiwapazie kilio wala maombi, wala msiniombee, kwa maana sitawasikia.

Bwana anamwambia Yeremia, usipoteze hata muda wako kuwaombea watu hawa. Sitawaokoa. Mwitikio wa watu kwa ujumbe huo ndio hatimaye utakaoleta hukumu yao.

Nabii atazungumzia zaidi kuhusu ibada yao ya sanamu. Mstari wa 18, wanamtengenezea malkia wa mbinguni keki, labda wakimaanisha miungu ya uzazi ya Wakanaani. Chini kabisa ya sura hiyo, kutakuwa na marejeleo ya Bonde la Hinomu na Tofethi, ambapo walitoa dhabihu hizi kwa miungu ya uongo, ambapo hata walikuwa wamewatoa watoto wao kama dhabihu.

Hivyo ndivyo Yerusalemu ilivyokuwa imeharibika. Kwa kutobadilisha njia zao, Mungu hatawaokoa. Mungu hatawaokoa.

Kuna sehemu maalum hapa mwishoni mwa hili kujibu ujumbe huu na masuala kadhaa ya tafsiri ambayo nataka tuyaangalie tunapomalizia sehemu hii. Katika mistari ya 21 hadi 23, Bwana Mungu wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, ongezeni katika sadaka zenu za kuteketezwa, na katika dhabihu zenu, mkale nyama. Kwa maana siku ile nilipowatoa katika nchi ya Misri, sikusema na baba zenu wala sikuwaamuru kuhusu sadaka za kuteketezwa na dhabihu.

Lakini amri hii niliyowapa, tiini sauti yangu, nami nitakuwa Mungu wenu, nanyi mtakuwa watu wangu, mkaende katika njia nitakazowaamuru, mpate kufanikiwa. Sawa, kuna mambo kadhaa ya kutafsiri hapa. Bwana anamaanisha nini katika mstari wa 21 anaposema, ongezeni kwenye sadaka zenu za kuteketezwa au ongezeni sadaka zenu za kuteketezwa kwenye sadaka zenu na mle nyama? Mstari huo unazungumzia nini? Kulikuwa na aina kadhaa tofauti za dhabihu katika Israeli.

Mojawapo ya hizo ilikuwa sadaka ya ushirika au sadaka ya amani ambapo mtu angeweza kuja kuonyesha ushirika au shukrani kwa Mungu. Na kwa kweli, sehemu ya sadaka ilitolewa kwa Mungu kama sadaka. Sehemu ya sadaka ilitolewa kwa kuhani, na kisha sehemu ya sadaka ilirudishwa kwa mtu huyo, na mtu huyo aliruhusiwa kula hiyo pamoja na familia yake au marafiki au watumishi wake katika kusherehekea jibu la maombi au kitu ambacho Mungu alikuwa amemfanyia.

Hata hivyo, sadaka ya kuteketezwa ilikuwa aina tofauti kabisa ya sadaka. Ilikuwa sadaka iliyokuwa na kipengele cha upatanisho. Ilihusiana na dhambi, lakini pia ilikuwa sadaka iliyoonyesha kujitolea kikamilifu kwa Mungu.

Na ngozi ilipoondolewa kutoka kwa mnyama, mnyama mzima alitolewa. Ilichomwa kabisa. Sawa, kwa hivyo nadhani hiyo inatusaidia kuelewa kile Bwana anachosema.

Ongeza sadaka zako za kuteketezwa kwenye dhabihu zako na ule nyama. Bwana anasema, tazama, ni afadhali ule sadaka zako za kuteketezwa badala ya kunitolea mimi kwa sababu, bila mtindo wa maisha ulio nyuma yake, sadaka hizo za kuteketezwa hazina maana yoyote. Hazitoi upatanisho kwa ajili ya dhambi yako.

Hazionyeshi kujitolea kwako kwangu. Ukitaka kuonyesha kujitolea kwangu, basi kuakisi kwa mtindo wako wa maisha. Kwa hivyo huo ndio umuhimu wa kuongeza sadaka zako za kuteketezwa kwenye dhabihu zako na kula nyama.

Kisha Bwana pia anasema kitu katika mstari wa 22 kwamba, kwa namna fulani, tunapoangalia hili, hatujui Bwana anamaanisha nini hapa. Katika mstari wa 22, kwa maana siku ile nilipowatoa katika nchi ya Misri, sikusema na baba zenu wala sikuwaamuru kuhusu sadaka za kuteketezwa na dhabihu. Bwana anamaanisha nini anaposema, Sikusema na baba zenu kuhusu sadaka za kuteketezwa na dhabihu? Nasi tuko kama, vema, ndiyo, nadhani alifanya hivyo.

Ninaweza kurudi kwenye Kutoka na sehemu zingine za sheria. Bwana aliwaambia kwamba walipaswa kutoa vitu hivi. Nadhani NIV imetusaidia hapa kwa kutupa maana ya mstari huu unasema nini.

Na wanaongeza neno hapa ili kufafanua. Sikuzungumza tu na baba zenu au kuwaamuru kuhusu sadaka za kuteketezwa na dhabihu. Kwa njia ya balagha, Bwana anasema, tazama, hata sikuzungumza nanyi kuhusu sadaka na dhabihu.

Na aina hiyo ya kauli ya kutia chumvi kupita kiasi, hata sikuzungumza nawe kuhusu hilo, ni njia ya kusema, ikilinganishwa na viwango vya haki na jinsi nilivyotaka uishi na kutenda, dhabihu na desturi zilikuwa za pili kwa hilo. Kwa kweli, kwa namna fulani, Bwana anawaambia Israeli jambo lile lile ambalo Samweli alimwambia Sauli, kutii ni bora kuliko kutoa dhabihu. Na manabii hawakuwa wakikataa dhabihu, desturi, sadaka, siku takatifu.

Mambo hayo yalikuwa muhimu. Yalikuwa sehemu ya utii kwa Mungu. Lakini katika mahubiri haya ya hekaluni, desturi hizo hazitoshi.

Kinachotakiwa kutokea ni kwamba Yuda anahitaji kutii sauti yangu. Mimi nitakuwa kiongozi wenu. Mtakuwa watu wangu na kutembea katika njia nitakayowaamuru, ili mpate kufanikiwa.

Jambo la kusikitisha tunalojua na jambo la kusikitisha tunalotambua ni kwamba tunapofikia mwisho wa mahubiri haya ya hekaluni, Mungu anajua jinsi watu wake watakavyoitikia. Na Mungu, kwa namna fulani, amewapa fursa halali sana, nafasi ya kutubu na kuepuka. Ni ofa halali.

Lakini Bwana anasema hivi kuhusu watu wake mwishoni mwa ujumbe : tangu siku ile watumishi wangu, manabii, waliposema nao siku baada ya siku, lakini hawakunisikiliza wala kutega masikio yao, bali walijifanya kuwa wakaidi. Walitenda mabaya kuliko baba zao. Kwa hiyo, Yeria, waambie maneno haya yote, lakini hawatakusikiliza wewe.

Utawaita, lakini hawatakujibu. Nawe utawaambia, Hili ndilo taifa ambalo halikutii sauti ya Bwana, Mungu wao, wala halikukubali nidhamu; kweli imepotea.

Imekatwa kutoka midomoni mwao. Hawatasikiliza neno la Mungu. Na hivyo, mambo yale yale ambayo tumeyaona tayari katika sura ya pili na sura ya tatu, kumrudia Bwana, kumrudia Bwana, lakini hawakutaka kurudi.

Sura ya saba, rekebishani njia zenu, na Bwana atawaruhusu kuishi hapa. Kwa namna fulani, naamini kwamba Yeria saba ni mojawapo ya nyakati hizo za msingi. Ni wakati wa maji mengi.

Walikuwa na fursa ya kujibu kabla ya mgogoro wa Babeli kuwafunika. Na kuwameza. Wana nafasi ya kumrudia Mungu.

Lakini kama ilivyotokea katika historia yote ya Yuda na katika huduma yote ya Yeria, hawakusikiliza. Hawakuitikia. Hawakurekebisha njia zao.

Hawakusita na kumrudia Bwana. Huyu ni Dkt

. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeria. Hii ni kipindi cha 12, Yeria 7, Mahubiri ya Hekaluni.